

Sèries Temporals i Predicció**2014/2015**

Codi: 103204

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501919 Estadística Aplicada	OB	3	1

Professor de contacte

Nom: Frederic Utzet Civit

Correu electrònic: Frederic.Utzet@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Bons coneixements de Càlcul de Probabilitat i d'Inferència Estadística. No hi ha però cap prerequisit reglat.

Objectius

Una sèrie temporal és una col·lecció d'observacions fetes al llarg del temps. Les sèries temporals apareixen avui dia a quasi totes les disciplines. Per tant, la seva anàlisi, i la modelització del mecanisme aleatori que les genera, és de gran importància teòrica i pràctica. L'objectiu del curs és fer una primera mirada al món de les sèries temporals i les seves aplicacions.

Es preten que l'alumne modelï el mecanisme aleatori que pot generar les dades observades, en faci la diagnosi i l'utilitzi per a fer prediccions.

Competències

- Analitzar les dades mitjançant l'aplicació de mètodes i tècniques estadístiques i treballar amb dades qualitatives i quantitatives.
- Demostrar iniciativa i inquietud per tal d'actualitzar els coneixements.
- Demostrar que es té un pensament lògic, un raonament estructurat i capacitat de síntesi.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar l'interès pel coneixement i la interpretació de fenòmens susceptibles de quantificació.
- Dissenyar un estudi estadístic o de recerca operativa per a la resolució d'un problema real.
- Expressar i aplicar rigorosament els coneixements adquirits en la resolució de problemes
- Identificar els models estadístics i de recerca operativa més adequats per a cada context i que permetin la presa de decisions.
- Interpretar resultats, extreure conclusions i elaborar informes tècnics.
- Reconèixer els avantatges i els inconvenients dels procediments estudiats.
- Reconèixer la utilitat de la inferència estadística i de la recerca operativa i aplicar-les adequadament.
- Resumir i descobrir patrons de comportament en l'exploració de les dades.
- Utilitzar correctament una bona part del programari estadístic i de recerca operativa existent, escollir el més apropiat per a cada anàlisi estadística i ser capaç d'adaptar-lo a les noves necessitats.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar dades mitjançant el model de sèries temporals.

2. Analitzar models de sèries temporals críticament diferents.
3. Demostrar iniciativa i inquietud per tal d'actualitzar els coneixements.
4. Demostrar que es té un pensament lògic, un raonament estructurat i capacitat de síntesi.
5. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
6. Desenvolupar l'interès pel coneixement i la interpretació de fenòmens susceptibles de quantificació.
7. Emprar gràfics de resum de dades multivariades i d'evolució temporal.
8. Emprar índexs de resum de dades multivariants, sèries temporals i totes les altres tècniques avançades.
9. Expressar i aplicar rigorosament els coneixements adquirits en la resolució de problemes.
10. Identificar distribucions de dades temporals i categòriques.
11. Identificar la inferència estadística com a instrument de pronòstic i predicció, específicament en sèries temporals i en supervivència-fiabilitat.
12. Identificar la modelització més apropiada per a una sèrie cronològica.
13. Identificar les etapes en els problemes que requereixen tecnologies avançades.
14. Identificar les suposicions estadístiques associades a cada procediment avançat.
15. Identificar, emprar i interpretar els criteris per avaluar el grau de compliment dels requisits necessaris per aplicar cada procediment avançat.
16. Interpretar resultats amb metodologies avançades i extreure'n conclusions.
17. Planificar estudis basats en sèries temporals per a casos reals.
18. Utilitzar programari estadístic per a l'estudi de sèries temporals.

Continguts

1. Sèries estacionaris. Concepte d'estacionarietat. Funció d'autocorrelació. Sèries lineals.
2. Sèries ARMA. Sèries AR(p) i MA(q). Correlograma. Les equacions de Yule-Walker. Sèries ARMA(p,q).
3. Predicció lineal òptima de sèries ARMA.
4. La funció d'autocorrelació parcial
5. Estadística de sèries temporals estacionàries. Estimació de paràmetres. Identificació, diagnòstic, anàlisi de residus i predicció
6. Sèries no estacionàries i series no estacionals. Models ARIMA i SARIMA.
7. Tests d'arrels unitat.
8. Complementos: Sèries amb memòria llarga. Anàlisi d'intervenció.

Metodologia

En les dues hores teòriques setmanals es presentaran els resultats teòrics fonamentals, i es realitzaran exercicis i problemes.

En les dues hores pràctiques setmanals, les quals es desenvoluparan al laboratori docent, s'utilitzaran EXCEL i R per tal d'aplicar els models estudiats a les classes teòriques.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	30	1,2	1, 2, 6, 7, 8, 10, 11, 12

Tipus: Supervisades

Classes pràctiques	30	1,2	1, 2, 7, 8, 10, 11, 12, 17, 18
Tipus: Autònomes			
Treball personal	76	3,04	1, 2, 7, 8, 10, 11, 12, 17, 18

Avaluació

Al llarg del curs els alumnes hauran de lliurar regularment treballs de pràctiques d'ordinador. Per aprovar l'assignatura s'hauran d'haver lliurat (a les dates corresponents) almenys el 50% dels treballs.

Hi haurà un examen parcial a mig curs, que podrà recuperar-se a l'examen final. També hi haurà un examen de pràctiques d'ordinador a final de curs. I un examen final.

La nota final del curs es calcularà de la següent manera:

LL: Nota de lliuraments de pràctiques (sobre 10)

EPract: Nota examen practiques (sobre 10)

$Pract = 0.2 * LL + 0.8 * EPract$

EParcial. Nota d'examen parcial (sobre 10)

EFinal: Nota examen final (sobre 10). Per aprovar el curs el mínim és un 3.5.

$Nota\ curs = 0.3 * Pract + 0.7 * \max(EFinal, 0.3 * EParcial + 0.7 * EFinal)$.

Tal com s'ha indicat, hi ha dos requisits per a poder aprovar el curs:

1. Treure com a mínim 3.5 a l'examen final.
2. Lliurar a les dates corresponents almenys el 50% de les pràctiques d'ordinador

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final	0,49	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18
Examen parcial	0,21	2	0,08	1, 2, 7, 11, 12, 17, 18
Lliurament de problemes i pràctiques	0,3	8	0,32	1, 2, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 16, 17, 18

Bibliografia

P.J. Brockwell and R.A. Davis: Introduction to Time Series and Forecasting. 2nd edit. Springer. 2002.

J.D. Cryer and K.S. Chan: Time Series Analysis with Applications to R. 2nd. edit. Springer. 2008

R.D. Peña. Anàlisis de series temporales. Alianza Editorial. 2005.

R.H. Shumway, and D.S. Stoffer: Time Series Analysis and its Applications. 3rd. edit. Springer. 2011.